МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Майя НІКОЛАЄВА
«_1_» ___09_____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Письмовий переклад: новітні тенденції (основна мова)»

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія
Спеціалізація:	В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Освітньо-професійна програма:	«Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»

ОНУ
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Письмовий переклад: новітні тенденції (основна мова)». Одеса: ОНУ, 2026. – 16 с.

Розробники: Ірина РАЄВСЬКА, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу; Ольга ГРИНЬКО, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.
Завідувач кафедри _____ (Ольга ГРИНЬКО)
(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»
Гарант ОПП _____ (Анжела БОЛДИРЕВА)
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології
Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.
Голова НМК _____ (Олена ГРИГОРОВИЧ)
(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол № ____ від «____» _____ 20___ р.
Завідувач кафедри _____ _____
(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол № ____ від «____» _____ 20___ р.
Завідувач кафедри _____ _____
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>очна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="15">Загальна кількість:
кредитів – 3
годин – 90
змістових модулів – 2</td><td rowspan="15">Галузь знань
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність
В11 Філологія

Спеціалізація
В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

ОПП
«Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»

Рівень вищої освіти:
другий (магістерський)</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>80 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма підсумкового контролю: залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Письмовий переклад: новітні тенденції (основна мова)» входить до циклу перекладознавчих дисциплін, що формують фахову базу перекладача, і є поглибленим курсом письмового перекладу. У курсі розглядаються новітні тенденції в галузі, складнощі роботи перекладача на сучасному етапі розвитку перекладацької галузі, підходи та інструменти розв'язання проблем перекладу, редагування письмових і машинних перекладів. Значна увага приділяється редагуванню машинного перекладу, використанню вбудованих загальних і спеціальних словників, роботі із системами автоматизованого перекладу (CAT-інструментами).

Мета навчальної дисципліни – вироблення у здобувачів вищої освіти навичок письмового перекладу, виконання перекладу за допомогою інструментів штучного інтелекту та редагування машинного перекладу.

Завдання навчальної дисципліни:

– ознайомлення із засадами машинного та автоматизованого перекладу, принципами використання систем перекладу;

– розвиток умінь визначати критерії якості перекладу;

– вироблення практичних навичок редагування машинного перекладу текстів різних жанрів;

– вироблення вміння відповідально використовувати інструменти штучного інтелекту для створення тренувальних матеріалів з дотриманням принципів академічної доброчесності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

– нові тенденції на ринку письмових перекладів;

– труднощі та способи розв'язання перекладацьких проблем;

– основи машинного письмового перекладу та його редагування;

– принципи роботи з вбудованими словниками та системами перекладацької пам'яті;

вміти:

– виконувати письмовий переклад тексту підвищеної складності з англійської мови українською і навпаки з використанням CAT-інструментів;

– працювати з різними системами штучного інтелекту для перекладу;

– редагувати машинний переклад;

бути здатним:

– обґрунтовувати доцільність використання машинного перекладу для конкретного тексту на основі передперекладацького аналізу;

– виконувати повний цикл письмового перекладу з використанням CAT-інструментів: переклад, редагування, контроль якості;

– відповідально використовувати інструменти штучного інтелекту з дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики.

Опанування цієї навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей

сталого розвитку до 2030 року, що проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 та визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, зокрема:

Ціль 4: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

Ціль 8: сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх;

Ціль 9: створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Новітні тенденції у галузі письмового перекладу та штучний інтелект у перекладі

Тема 1. Новітні виклики перед письмовим перекладачем. Ситуація на ринку перекладацьких послуг. Нові тренди та прогноз розвитку галузі.

Вплив розвитку технологій на професію письмового перекладача. Сучасний стан ринку перекладацьких послуг. Зміна ролі перекладача-людини в умовах активного впровадження технологій. Нові тренди та прогноз розвитку перекладацької галузі.

Тема 2. Штучний інтелект у перекладі та способи його використання як допоміжного інструменту перекладача.

Поняття штучного інтелекту в контексті перекладацької діяльності. Способи використання інструментів штучного інтелекту в роботі перекладача. Штучний інтелект як допоміжний інструмент і повна автоматизація перекладу. Етичні аспекти та ризики надмірної довіри до інструментів штучного інтелекту.

Тема 3. Машинний переклад: недоліки та позитивні риси. Редагування машинного перекладу.

Переваги та недоліки сучасного машинного перекладу порівняно з перекладом, виконаним людиною. Типові помилки машинного перекладу. Постредагування машинного перекладу: повне та часткове. Критерії оцінювання якості машинного перекладу.

Тема 4. Автоматизований переклад юридичних та технічних текстів. Основні алгоритми та недоліки.

Алгоритми, що лежать в основі сучасних систем машинного перекладу. Специфіка та обмеження автоматизованого перекладу юридичних і технічних текстів (на матеріалі EU Digital Act, AI Act).

Змістовий модуль 2. Машинний та автоматизований переклад і його редагування: практичний аспект

Тема 5. Передперекладацький аналіз текстів різних стилів та жанрів, обґрунтування можливості використання машинного перекладу та

виконання машинного перекладу текстів. Аналіз і редагування машинного перекладу.

Передперекладацький аналіз тексту для прийняття рішення про використання машинного перекладу. Критерії доцільності машинного перекладу. Етапи аналізу результатів машинного перекладу та прийоми редагування. Практика на матеріалі текстів з тематики CBRN Threats, Green Technologies, Localization, Food Safety.

Тема 6. Письмовий переклад текстів різних жанрів з використанням MateCat та Trados (чи інших систем автоматизованого перекладу). Робота з вбудованими словниками. Аналіз та редагування текстів перекладу.

Функціональні можливості MateCat і Trados. Відмінності систем автоматизованого перекладу від систем машинного перекладу. Робота з вбудованими словниками та термінологічними базами. Аналіз і редагування тексту перекладу, виконаного за допомогою CAT-інструментів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Новітні тенденції у галузі письмового перекладу та штучний інтелект у перекладі										
Тема 1. Новітні виклики перед письмовим перекладачем. Ситуація на ринку перекладацьких послуг. Нові тренди та прогноз розвитку галузі.	4		4			2		2		
Тема 2. Штучний інтелект у перекладі та способи його використання як допоміжного інструменту перекладача.	4		4							
Тема 3. Машинний переклад: недоліки та позитивні риси. Редагування машинного перекладу.	18		4		14	20				20
Тема 4. Автоматизований переклад юридичних та технічних текстів. Основні алгоритми та недоліки.	18		4		14	22		2		20

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Разом за змістовим модулем 1	44		16		28	44		4		40
Змістовий модуль 2. Машинний та автоматизований переклад і його редагування: практичний аспект										
Тема 5. Передперекладацький аналіз текстів різних стилів та жанрів, обґрунтування можливості використання машинного перекладу та виконання машинного перекладу текстів. Аналіз і редагування машинного перекладу.	20		6		14	20		2		18
Тема 6. Письмовий переклад текстів різних жанрів з використанням MateCat та Trados (чи інших систем автоматизованого перекладу). Робота з вбудованими словниками. Аналіз та редагування текстів перекладу.	26		8		18	26		4		22
Разом за змістовим модулем 2	46		14		32	46		6		40
Усього годин	**90**		**30**		**60**	**90**		**10**		**80**

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми / види занять	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Новітні тенденції у галузі письмового перекладу та штучний інтелект у перекладі			
1	**Тема 1.** Новітні виклики перед письмовим перекладачем. Ситуація на ринку перекладацьких послуг. Нові тренди та прогноз розвитку галузі.	4	2
2	**Тема 2.** Штучний інтелект у перекладі та способи його використання як допоміжного інструменту перекладача.	4	–

№ з/п	Назва теми / види занять	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
3	**Тема 3.** Машинний переклад: недоліки та позитивні риси. Редагування машинного перекладу.	4	–
4	**Тема 4.** Автоматизований переклад юридичних та технічних текстів. Основні алгоритми та недоліки.	4	2
Змістовий модуль 2. Машинний та автоматизований переклад і його редагування: практичний аспект			
5	**Тема 5.** Передперекладацький аналіз текстів різних стилів та жанрів, обґрунтування можливості використання машинного перекладу та виконання машинного перекладу текстів. Аналіз і редагування машинного перекладу.	6	2
6	**Тема 6.** Письмовий переклад текстів різних жанрів з використанням MateCat та Trados (чи інших систем автоматизованого перекладу). Робота з вбудованими словниками. Аналіз та редагування текстів перекладу.	8	4
Усього годин		**30**	**10**

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Новітні тенденції у галузі письмового перекладу та штучний інтелект у перекладі			
1	**Тема 3.** Виконання машинного перекладу текстів різних жанрів та аналіз перекладу. Редагування машинного перекладу.	14	20
2	**Тема 4.** Виконання автоматизованого перекладу юридичних та технічних текстів (EU Digital Act, AI Act). Аналіз основних алгоритмів і недоліків.	14	20
Змістовий модуль 2. Машинний та автоматизований переклад і його редагування: практичний аспект			
3	**Тема 5.** Передперекладацький аналіз текстів різних стилів та жанрів, обґрунтування можливості використання машинного перекладу та виконання машинного перекладу текстів. Аналіз і редагування машинного перекладу (CBRN Threats, Green Technologies, Localization, Food Safety).	14	18
4	**Тема 6.** Письмовий переклад текстів різних жанрів з використанням MateCat та Trados (чи інших систем автоматизованого перекладу). Робота з вбудованими словниками (CBRN Threats, Green Technologies, Localization, Food Safety).	18	22
Усього годин		**60**	**80**

Визнання результатів, отриманих в системі неформальної/інформальної освіти

В рамках опанування цієї навчальної дисципліни здобувач може пройти освітні або професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси на масових платформах чи у системі громадянської освіти.

Орієнтовний перелік курсів, які дотичні змісту цієї навчальної дисципліни:

Назва освітньої платформи	Назва курсу	Посилання
Trados (RWS)	Trados training (ЗМ 1, тема 4)	https://www.trados.com/training/

Здобувач має право також обрати самостійно освітню платформу та курс, які відповідають змісту цієї навчальної дисципліни.

Результати, отримані в системі неформальної/інформальної освіти, засвідчуються відповідним сертифікатом, де вказуються обсяг годин (або кількість кредитів ЄКТС) та здобуті компетентності та результати навчання. Такі результати можуть бути зараховані як результати поточного, періодичного або підсумкового контролю за цією навчальною дисципліною за процедурами, визначеними «Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова»:
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

– **словесні методи:** пояснення, бесіда, дискусія, обговорення найскладніших і суперечливих питань письмового перекладу;

– **наочні методи:** ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація автентичних фахових текстів і документів, презентація результатів самостійної роботи;

– **практичні методи:** передперекладацький аналіз тексту для визначення можливості використання машинного перекладу, письмовий машинний переклад та його редагування, укладання тематичних глосаріїв, робота з термінологічними базами, робота з CAT-інструментами, робота з основною і додатковою літературою, робота в мережі Інтернет.

10. Форми контролю і методи оцінювання

(у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання письмових перекладів, виконаних на практичних заняттях, оцінювання завдань самостійної роботи (тренувальних текстів, створених за допомогою інструментів штучного інтелекту, перекладів з використанням CAT-інструментів).

Періодичний контроль: контрольна робота за кожним змістовим модулем: КР 1 (0–10 балів) – усна відповідь на одне з питань та письмовий переклад тексту з використанням інструментів штучного інтелекту й подальшим редагуванням; КР 2 (0–10 балів) – письмовий переклад тексту із застосуванням MateCat або Trados та постредагуванням машинного перекладу.

Підсумковий контроль: залік, який виставляється за сумою балів поточного та періодичного контролю.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид контролю	Кількість балів
Робота на практичних заняттях та завдання самостійної роботи за кожною темою (Т1–Т4)	0–10 балів
Робота на практичних заняттях та завдання самостійної роботи за кожною темою (Т5–Т6)	0–20 балів
Контрольна робота за змістовим модулем (КР 1, КР 2)	0–10 балів

Вид контролю	Бали	Критерії оцінювання письмового перекладу та редагування машинного перекладу
Робота на практичних заняттях та завдання самостійної роботи за кожною темою (Т1–Т4)	9–10	Переклад повний, точний і адекватний; дотримано норм мови перекладу та жанрово-стилістичних вимог; термінологія передана коректно й послідовно; машинний переклад відредаговано повно і якісно; CAT-інструменти використано ефективно; відповідь на питання повна й аргументована.
	8	Переклад загалом точний, але трапляються окремі термінологічні або стилістичні помилки, що не спотворюють змісту; частину помилок машинного перекладу не виправлено.
	6–7	Зміст оригіналу передано в цілому, проте наявні помилки в термінології, буквалізми та порушення норм мови перекладу; редагування поверхове.
	4–5	Переклад неповний, зі значними смисловими викривленнями; відсутні навички редагування машинного перекладу та роботи з CAT-інструментами.
	0–3	Завдання не виконано або виконано з грубими помилками, що унеможливлюють розуміння змісту; виявлено плагіат або використання машинного перекладу без редагування.
Робота на практичних заняттях та завдання самостійної роботи за кожною темою (Т5–Т6)	18–20	Переклад повний, точний і адекватний; дотримано норм мови перекладу та жанрово-стилістичних вимог; термінологія передана коректно й послідовно; машинний переклад відредаговано повно і якісно; CAT-інструменти використано ефективно; відповідь на питання повна й аргументована.
	15–17	Переклад загалом точний, але трапляються окремі термінологічні або стилістичні помилки, що не спотворюють змісту; частину помилок машинного перекладу не виправлено.
	12–14	Зміст оригіналу передано в цілому, проте наявні помилки в термінології, буквалізми та порушення норм мови перекладу; редагування поверхове.

Вид контролю	Бали	Критерії оцінювання письмового перекладу та редагування машинного перекладу
	7–11	Переклад неповний, зі значними смисловими викривленнями; відсутні навички редагування машинного перекладу та роботи з CAT-інструментами.
	0–6	Завдання не виконано або виконано з грубими помилками, що унеможливлюють розуміння змісту; виявлено плагіат або використання машинного перекладу без редагування.
Контрольна робота за змістовим модулем (КР 1, КР 2)	9–10	Переклад повний, точний і адекватний; дотримано норм мови перекладу та жанрово-стилістичних вимог; термінологія передана коректно й послідовно; машинний переклад відредаговано повно і якісно; CAT-інструменти використано ефективно; відповідь на питання повна й аргументована.
	8	Переклад загалом точний, але трапляються окремі термінологічні або стилістичні помилки, що не спотворюють змісту; частину помилок машинного перекладу не виправлено.
	6–7	Зміст оригіналу передано в цілому, проте наявні помилки в термінології, буквалізми та порушення норм мови перекладу; редагування поверхове.
	4–5	Переклад неповний, зі значними смисловими викривленнями; відсутні навички редагування машинного перекладу та роботи з CAT-інструментами.
	0–3	Завдання не виконано або виконано з грубими помилками, що унеможливлюють розуміння змісту; виявлено плагіат або використання машинного перекладу без редагування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу за відповідною темою у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: під час опанування навчальної дисципліни категорично не припускаються будь-які види порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів вищої освіти, так і викладача. У разі виявлення та фіксації будь-якого виду порушення академічної доброчесності до порушника будуть застосовані санкції, передбачені Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними документами Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Політика щодо використання штучного інтелекту: в ході опанування цієї навчальної дисципліни забороняється оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної та навчальної діяльності, якщо це не дозволено умовами навчального завдання, а сам цей факт не зазначено в навчальному завданні чи супровідних матеріалах до нього. Під час проходження підсумкового оцінювання використання ресурсів штучного інтелекту забороняється.

Зразки матеріалів для контрольних робіт

Зразок тексту для перекладу

Translation is a process of conveying a text from one language into another.

Localization (commonly abbreviated as L10n, first and last characters of the word plus 10 characters between them) means not just translating software/web-service but making it look and feel like it was originally developed for the target market. Apart from translation, the following issues must be taken into account:

Date format. For example, for December 8th 1994 in United States we write 12/08/94, in Spain 08/12/94, in Germany 08.12.1994, in Japan 94/12/08. We should watch this very carefully, as these issues may lead to user confusion

Time format. In USA the AM/PM format is used but in most of European and Asian countries the 24-hour format is applied.

Number formats. For example, in English the thousand separator is a comma (2,244), in Germany it's a period (2.244) and in Ukraine – a space (2 244)

Address format

Currency format, telephone numbers, paper sizes, units of measurement

Cultural peculiarities. For example, some colors or signs/symbols may have different meaning in different countries and cultures: white in Japan symbolizes death whereas in Western cultures it symbolizes brides, peace etc.

National symbols, appropriate country information

Adapting idioms and proverbs according to the local culture

Localizing web links & addresses. For example, changing http://www.google.de/ to http://www.google.fr/ for France

Adapting product names. Note that most software applications are developed in English and when translating products names in most cases trademarked names are left in English like Microsoft, Nikon etc. but service names may need to be translated, for example Google Books is translated into German as "Google Bücher", into Spanish as "Google Libros" etc.

Company's information – if you have branch in the target country, don't forget to indicate its information – address, names of representatives etc.

Locale indicates combination "language+country", for example "en_us" is English language for US users, "en_gb" is English language for Britain. First goes country code and then language code. There may be, for example, Spanish language for Argentina (es-ar), Uruguay (es-uy) or Spain (es-es).

Software localization includes translation of GUI strings and help information, strings for mobile apps – on Android and iOS platforms.

Internationalization aims to make the product more general and ready for use in multiple languages and different cultural environments, ready for localization. In most cases it is recommended to be done during the software development phase.

11. Питання до підсумкового контролю

1. Які основні виклики стоять перед письмовим перекладачем у зв'язку з розвитком технологій?

2. Яка сучасна ситуація склалася на ринку перекладацьких послуг?

3. Які нові тренди характерні для розвитку перекладацької галузі?

4. Як змінюється роль перекладача-людини в умовах активного впровадження технологій?

5. Який прогноз розвитку перекладацької галузі можна зробити на найближчі роки?

6. Що таке штучний інтелект у контексті перекладацької діяльності?

7. Якими способами перекладач може використовувати інструменти штучного інтелекту у своїй роботі?

8. У чому полягає різниця між штучним інтелектом як допоміжним інструментом і повною автоматизацією перекладу?

9. Які етичні аспекти виникають при використанні штучного інтелекту в перекладацькій діяльності?

10. Які ризики пов’язані з надмірною довірою до інструментів штучного інтелекту в перекладі?

11. Які основні недоліки притаманні сучасному машинному перекладу?

12. Які позитивні риси має машинний переклад порівняно з перекладом, виконаним людиною?

13. Що таке постредагування машинного перекладу?

14. Які типи помилок найчастіше трапляються в машинному перекладі?

15. Які критерії використовуються для оцінювання якості машинного перекладу?

16. У чому специфіка автоматизованого перекладу юридичних текстів?

17. У чому специфіка автоматизованого перекладу технічних текстів?

18. Які алгоритми лежать в основі сучасних систем машинного перекладу?

19. Які недоліки має застосування машинного перекладу до юридичних текстів?

20. Чому технічні тексти вважаються більш придатними для машинного перекладу, ніж художні?

21. Що включає передперекладацький аналіз тексту перед прийняттям рішення про використання машинного перекладу?

22. За якими критеріями перекладач обґрунтовує доцільність використання машинного перекладу для конкретного тексту?

23. Які етапи включає процес аналізу результатів машинного перекладу?

24. Які основні прийоми застосовуються під час редагування машинного перекладу?

25. Чим відрізняється часткове редагування від повного редагування машинного перекладу?

26. Що таке системи автоматизованого перекладу (CAT-інструменти) і чим вони відрізняються від систем машинного перекладу?

27. Які функціональні можливості має платформа MateCat?

28. Які функціональні можливості має система Trados?

29. Яку роль відіграють вбудовані словники та термінологічні бази у процесі перекладу в CAT-системах?

30. Які етапи включає аналіз і редагування тексту перекладу, виконаного за допомогою CAT-інструментів?

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та періодичний контроль								Сума балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2			
Т1	Т2	Т3	Т4	КР 1	Т5	Т6	КР 2	
10	10	10	10	10	20	20	10	**100**

Сума балів = Т1 + Т2 + Т3 + Т4 + КР 1 + Т5 + Т6 + КР 2 = 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 20 + 20 + 10 = 100 балів.

Т1 … Т6 – теми; КР 1, КР 2 – контрольні роботи за змістовими модулями (періодичний контроль).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECTS**	**Оцінка за національною шкалою**	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
85–89	**B**	добре	
75–84	**C**		
70–74	**D**	задовільно	
60–69	**E**		
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання для загальної оцінки за навчальною дисципліною

Оцінка за національною шкалою	**Теоретична підготовка**	**Практична підготовка**
	Здобувач освіти	
90–100 / зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань; вільно користується фаховою термінологією; виявляє цінні творчі ідеї.	здійснює ґрунтовний доперекладацький аналіз, виконує точний і адекватний письмовий переклад; ефективно використовує CAT-інструменти та термінологічні ресурси; якісно виконує постредагування; переконливо обґрунтовує перекладацькі рішення.
75–89 / зараховано	достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал, виявляючи творчий підхід; припускається однієї-двох несуттєвих помилок.	виконує переклад адекватно, з поодинокими неточностями, що не впливають на передачу змісту; обґрунтовує більшість перекладацьких рішень.
60–74 / зараховано	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; припускається двох і більше суттєвих помилок; відповідь недостатньо повна й систематизована.	передає зміст оригіналу в цілому, але з термінологічними помилками, буквалізмами та порушенням норм мови перекладу; аналіз поверховий.

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
35–59 / не зараховано з можливістю повторного складання	демонструє лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.	не спроможний виконати переклад без суттєвих викривлень змісту; виконує окремі завдання лише за допомогою викладача.
0–34 / не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Примітка: максимальна кількість балів за кожною темою та контрольною роботою вказана в п. 12.

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Раєвська І. В. Робоча програма навчальної дисципліни «Письмовий переклад: новітні тенденції (основна мова)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійної програми «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса : ОНУ, 2026. 16 с.

2. Раєвська І. В. Силабус навчальної дисципліни «Письмовий переклад: новітні тенденції (основна мова)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійної програми «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса : ОНУ, 2026.

3. Пімонова Т. Г., Павлова Т. М., Маркунін О. Л. Навчальний посібник з письмового перекладу. Одеса, 2011. 70 с. URL: https://drive.google.com/file/d/11xLzoPkqt0abX1X6GebcnXjNrl5h9DoV/view?usp=sharing

14. Рекомендована література

Основна

1. Акоп'янц Н. М. Переклад у галузі інформаційних технологій : навч. посіб. Харків : НТУ «ХПІ», 2024. 182 с.

2. Kenny D. (ed.) Machine Translation for Everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence. Berlin : Language Science Press, 2022.

3. Koponen M., Mossop B., Robert I. S., Scocchera G. (eds.) Translation Revision and Post-editing: Industry Practices and Cognitive Processes. London ; New York : Routledge, 2021.

4. Mossop B. Revising and Editing for Translators. 4th ed. London ; New York : Routledge, 2020.

Додаткова

5. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову : у 2 ч. Флоренція ; Страсбург ; Гранада ; Київ, 1997. 317 с. URL: https://nmetau.edu.ua/file/karaban_posibnik_dovidnik_z_perekladu_nauk_tehn_lit.pdf

6. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2003. 608 с.

7. Коптілов В. Теорія і практика перекладу : навч. посіб. Київ : Юніверс, 2002. 280 с.

8. Максімов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. Київ : Ленвіт, 2010. 175 с.

9. Ходаковська О. О., Бабаєвська Л. В. Машинний переклад англомовних юридичних текстів. Особливості постредагування. Закарпатські філологічні студії. 2023. Вип. 32, т. 1. С. 156–161.

10. Koehn P. Neural Machine Translation. Cambridge : Cambridge University Press, 2022. 409 p.

11. Lunn R. A Systematic Approach to Translating Contracts into English. 2017. 105 p. URL: https://legalspaintrans.com/wp-content/uploads/book/A_Systematic_Approach_to_Translating_Contracts_into_English.pdf

15. Електронні інформаційні ресурси

1. IATE – Interactive Terminology for Europe : термінологічна база даних інституцій ЄС. URL: https://iate.europa.eu

2. UNTERM – The United Nations Terminology Database : термінологічна база ООН. URL: https://unterm.un.org

3. EUR-Lex : офіційна база правових актів ЄС усіма офіційними мовами ЄС. URL: https://eur-lex.europa.eu

4. MateCat Guides : офіційні інструкції з роботи в MateCat. URL: https://guides.matecat.com

5. Trados : система автоматизованого перекладу (CAT-інструмент). URL: https://www.trados.com